

Instruks

Håndtering af dosisdispenseret medicin

Handicap og Psykiatri Dosisdispenseret medicin

Godkendt i FagMED den 10. september 2014

<ul style="list-style-type: none"> • Definition 	<p>Dosisdispenseret medicin: Lægemidler, der kan pakkes med maskine i små plastikposer eller plastikbobler til den enkelte medicinbruger. Dette foregår på et apotek. Lægemidler, der ikke kan pakkes (dråber, mixtur, stikpiller og lign.), skal gives ved siden af.</p> <p>Bruger af dosisdispenseret medicin: Borger, der får den samme medicin, i samme dosis, over længere tid (stabil medicinering).</p> <p>Håndkøbsmedicin: Medicin, der kan købes uden recept, men som er beskrevet i Medicin.dk.</p> <p>Kosttilskud: Tilskud til den sædvanlige kost – ikke lægemidler.</p> <p>Naturlægemidler: Lægemidler, der indeholder naturligt forekommende stoffer.</p> <p>Medicingivning: Den hjælp, som personalet yder en borger med at indtage/udlevere medicinen, samt observation og dokumentation.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Formål 	<ul style="list-style-type: none"> • At øge sikkerheden ved medicinadministration. • At forenkle medicinindtagelse for den enkelte borger. • At begrænse fejdosering.
<ul style="list-style-type: none"> • Målgruppe 	<p>Ansatte i Handicap og psykiatri i Ringkøbing-Skjern Kommune der:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Via deres uddannelse/kursus har de rette sygeplejefaglige kompetencer. • Er oplært til at udføre og tage medansvar for den delegerede opgave.
<p>Handlinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ordination og leveringstid 	<p>Lægen og speciallæger ordinerer, justerer og seponerer medicin.</p> <p>Normalt leveres der til 14 dage ad gangen. I specielle tilfælde fx ved ferie og højtider, kan der laves individuelle aftaler med apotek.</p> <p>Ved opstart eller genoptagelse af dosisdispensering er der en individuel leveringstid fra bestillingen.</p> <p>Ved ændring i medicindosering skal lægen indberette ændring til apoteket senest ugen før den planlagte levering. I ganske få tilfælde kan der foretages ændringer til hurtig levering.</p> <p>Levering kan da forventes i løbet af ca. 4 døgn.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Ansvar ved medicinordination 	<p>Det er kun læger, der har ret til at ordinere receptpligtig medicin i henhold til lægelovens § 25, stk. 2. Ved ordination af såvel receptpligtig medicin som håndkøbsmedicin er lægen derfor ansvarlig for vurderingen af, om der er forhold, der taler imod at ordinere medicinen samt vurdere risikoen for eventuelle bivirkninger.</p> <p>Det er endvidere lægens ansvar, at brugeren, der modtager medicinen er tilstrækkelig informeret om den iværksatte medicinske behandling. Medarbejderne er forpligtede til, i samarbejde med borgeren, at videreformidle observationer om medicinens virkning/bivirkninger.</p> <p>Ved anvendelse af medhjælp er lægen ansvarlig for instruktion af denne, således at den person, der varetager medicingivningen er i stand til – med sikkerhed – at udføre denne opgave.</p> <p>Når en medicinordination gives mundtligt, herunder også telefonisk, skal både lægen og den pågældende medarbejder sikre sig, at medarbejderen har forstået det præcise indhold i ordinationen. Enhver ordination skal indføres i borgerens journal og medicinkort. Det er lægens ansvar, hvis der sker en fejl på grund af manglende instruktion.</p> <p>Medicinændringer foretages kun af læge eller speciallæge.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Materiale fra apoteket til borgeren 	<p>Apoteket leverer ringbind med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doseringskort = oversigt over den dosisdispenserede medicin. • Beskrivelse/billede af de doserede tabletter. • Materiale vedr. virkning og bivirkninger. • Når der medfølger nyt doseringskort fra apoteket – sættes dette i apotekets ringbind.
<ul style="list-style-type: none"> • Dokumentation i forbindelse med Medicin-håndtering 	<p>Hvis borgeren skal have hjælp til at håndtere eller indtage medicinen, eller får supplerende medicin, som ikke skal/kan dosisdispenseres, skal der oprettes medicinkort i borgerens journal.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ved ændringer sender apoteket ajourført medicinliste sammen med den dosisdispenseret medicin og der oprettes medicinkort på baggrund af denne i borgerens journal via EKJ. • Der skal markeres "Dosispakket" ud for den medicin, der pakkes af apoteket.
<ul style="list-style-type: none"> • Dokumentation ved ændringer 	<ul style="list-style-type: none"> • Medicin kan kun ændres i samråd med læge eller speciallæge. • Ved enhver ændring skal lægen give apotek besked. Ved udtrækning eller øgning kan lægen midlertidig afslutte dosisdispensering. • Apoteket sender ajourført medicinkort sammen med den dosisdispenseret medicin.

	<ul style="list-style-type: none"> • Ændringerne dokumenteres både på borgerens medicinkort og i et dagbogsnotat i EKJ. • Ved reduktion frarådes det at fjerne tabletter fra dosispakkerne. • Hvis medarbejderne sikkert kan identificere det pågældende præparat, kan det være acceptabelt at fjerne tabletten, indtil nyt medicin kan rekvireres. • Ved supplerig ophældes denne medicin i doseringsæsker ved siden af (se instruks for ikke-dosisdispenseret medicin). • Medicinjustering, der ikke haster og kan planlægges, iværksættes af egen læge til effektivering ved næstfølgende levering (se under Ordination og leveringstid).
<ul style="list-style-type: none"> • Levering 	<p>Borgeren/pårørende afhenter den dosisdispenserede medicin på apoteket eller apoteket leverer mod betaling.</p> <p>Dosispakket medicin afleveres samlet på bostederne, hvor den opbevares i aflåst rum/box.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Modtagelse 	<ul style="list-style-type: none"> • Kontroller at der er korrekt navn og cpr.nr. på dosispakningerne. • Kontroller inden dosisstart at der ikke er åbenlyse fejl i dosispakningerne. <p>Fx ved en stikprøvekontrol: Svarer antal tabletter i pakningerne til første døgn til medicinkortet?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kontroller at de ordinerede præparater stemmer overens med medicinkort. <p>Kontakt lægen/apotek ved uoverensstemmelser.</p> <p>Ved mangel af 1 eller flere dosisposer, skal der tages fra det bagerste døgn i dosisrulle. Apoteket kontaktes og der sendes 1 eller flere ruller til manglende døgn med næste levering.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Ophældning 	<p>Medicin, der skal gives ved siden af dosispakket medicin, ophældes i henhold til Instruks vedr. "Håndtering af ikke-dosisdispenseret medicin".</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Opbevaring 	<p>Medicinen skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ved rette temperatur (evt. køleskab). • I borgerens egen bolig eller aflåst medicinskab i fællesrum. • Hvis borgeren medbringer sin medicin til dagligstuen eller andre steder, skal det fremgå klart af emballagen, hvem medicinen tilhører, og hvornår den skal indtages. • Medicin, der ikke længere er aktuel (pga. ændringer, indlæggelse eller lignende) skal opbevares særskilt fra medicin, der er i brug. • Der må ikke forefindes medicin til fælles brug.

<ul style="list-style-type: none"> • Medicingivning 	<ul style="list-style-type: none"> • Kontroller om det er den rette borger - svarer navn og cpr.nr. til det, der står på dosisposen? • Kontroller om antal tabletter i dosisposen svarer til antallet på dosisposen. • Medicinen gives på det rette tidspunkt. • At borgeren får al den medicin, der står på medicinlisten – fra doseringsæsker, dosispakning, salve, øjendråber osv. • Riv/klip dosisposerne i stykker, så cpr.nr. ikke er genkendeligt. Dosisposerne smides i skraldespand. • Sikre at borgeren indtager medicinen. • Hvis borgeren ikke ønsker at tage medicinen, ikke kan tage medicinen, eller får forkert medicin, kontaktes læge/vagtlæge.
<ul style="list-style-type: none"> • Bortskaffelse 	<ul style="list-style-type: none"> • Borgerens medicin saneres efter behov – min. 1 x årligt. • Medicin, der ikke længere er aktuel (pga. ændringer, indlæggelse eller lignende) afleveres efter aftale med borgeren, til apoteket til destruktions. • Restmedicin fra en borger må ikke benyttes hos andre. • I forbindelse med dødsfald tilhører al medicin boet. Vi bør opfordre de pårørende til at aflevere afdødes medicin på apoteket, eller vi kan tilbyde at gøre det for dem. • Vi har pligt til at aflevere restmedicin på apoteket, hvis der ikke er pårørende.
<ul style="list-style-type: none"> • Utilsigtede hændelser 	<p>Alle utilsigtede hændelser registreres på Dansk Patient Sikkerheds Database, DPSD via KMD EKJ.</p> <p>Ved en utilsigtet hændelse forstås en begivenhed, der forekommer i forbindelse med sundhedsfaglig virksomhed. Utilsigtede hændelser omfatter kendte og ukendte hændelser og fejl, som enten er skadevoldende eller kunne have været skadevoldende.</p> <p>I forbindelse med registrering af utilsigtede hændelser drøftes hændelsen lokalt med henblik på læring.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Ledelsens ansvar 	<p>Det er lederens ansvar at ovenstående instruks overholdes, og at der foregår den fornødne instruktion/undervisning af personalet vedrørende medicin håndtering.</p> <p>Lederen har ansvaret for, at der sker en faglig tilrettelæggelse af borgerens behandling med medicin, herunder det nødvendige samarbejde med den læge, der er ansvarlig for den enkelte borgers behandling.</p> <p>Ledelsen skal sikre, at medicin håndtering så vidt muligt kan foregå uforstyrret.</p>